

DÜZEY C1&C2 Avrupa Konseyi'nin Ortak Avrupa Çerçevesi doğrultusundadır.
BÖLÜM 1 Okuma Anlama Becerisi

D Ö N E M
Aralık 2021

1. ETKİNLİK

Metni okuyun ve aşağıdaki soruları yanıtlayın.

Ara Güler'le söyleşi:

Bazı insanlarla telefonla anlaşılama-yacağımı bildiğim için bu büyük ustanın İstiklal'deki evinin altındaki kafeye gittim. Sizinle röportaj yapmak istiyorum dediğimde o güzel aksanıyla "yaz işte" dedi.

Bülent Parlak: Fotoğraf deyince sadece Türkiye'de değil, dünyada isim yapmış biriyle röportaj yapmak benim için güzel ve özel bir duygu. Sizi biraz tanısak Ara Bey nasıl olur?

Ara Güler: Evlât, 1928 yılında İstanbul'da doğmuşum. Çocukluğumdan beri benim fotoğrafa, kameraya ilgim zaten var. Muhsin Ertuğrul'un tiyatrosunda öğrencilik yaptım kurslara giderek. O zamanlar rejisör veya oyun yazarı olmak istiyordum. Muhsin Ertuğrul bana tiyatro sevgisini katmıştır. O arada İstanbul Üniversitesi'ne devam ettim. 1950'de gazeteciliğe başladım. Dünyada hemen hemen gitmediğim yer kalmadı, çekmediğim fotoğraf. Birçok ödül aldım, devlet sanatçılığı ödülü de buna dahil. Önceleri hikâye de yazardım. Ama sonra fotoğrafla daha çok şey anlatabildiğimi gördüm. Benim fotoğraflarımda anlayanlar için tiyatro hâlâ vardır. Film gibidir fotoğraflarım. Arka plan, ön plan, kompozisyon görürsün. Mânâ görürsün. Ben hikâyeciliği fotoğraflarda sürdürüyorum.

Bülent Parlak: Hangisini en çok seviyorsunuz çektiğiniz fotoğraflar arasında?

Ara Güler: İnsan her eserini sever. Sirkeci'de bir tramvayın önünde at arabasını çeken arabacının fotoğrafımı çok severim. Anlık bir olaydır. Bir saniye geç kalsam o fotoğraf olmazdı. Bir dakika, öylesine çok uzun bir süredir ki fotoğraf çeken için.

Bunu ancak bu işle uğraşan bilir. Eski İstanbul fotoğrafları da önemlidir. Ben çekmeseydim olmayacaktı. Eski İstanbul'u çekmiş olmak İstanbul'un yok olmasının önüne geçti. **Kendisi yok ama fotoğrafı var.**

Bülent Parlak: Neler değişti İstanbul'da? Bir fotoğrafçı gözüyle ne dersiniz?

Ara Güler: Bildiğim İstanbul'da mesela denize girmek diye bir şey vardı. Şimdi deniz çok kirlendi. Balık da çıkmıyor. Eskiden Salacak'ta konakların bahçeleri vardı. Çok güzel, harika yerlerdi oralar. Evlerin kapıları gözümün önünden gitmiyor. Hepsi erguvanlarla, binbir çeşit güllerle, çiçeklerle falan kaplıydı. Şimdi böyle şeyler yok. Otomobiller var her yerde. Gidip bir yeri çekemezsin. Artık bu şehirde fotoğraf çekmek için kompozisyon bulmak çok zor.

Bülent Parlak: Kent ve insan arasındaki değişimlerden bahseder misiniz?

Ara Güler: Artık herkes aynı. İnsanlar, renksizleştiler iyice. Eskiden mahalle diye bir şey vardı, İnsanların bir arada bulunma zamanları azaldı. Artık doğal hayat kayboldu. Her taraf maden duvar. Herkes maden kutuların içinde. Hava yok.

Bülent Parlak: Günümüz İstanbul'u sizde hâlâ o eski heyecanları oluşturunuyor mu?

Ara Güler: Hayır, yaratmıyor. Ama benim şansım o eski günleri de yaşamış olmam.

<https://www.izdiham.com/> (Uyarlanmıştır.)

DİKKAT

- Yanıtlarınızı ilgili kitapçığın 1. sayfasına yazınız.
- Her soruya bir tek yanıt veriniz.
- Sınava girenler tüm etkinlikleri yapmaya çalışmalıdır.
- Sınav süresi: **120 dakika**.

1.1. Söyleşiyi okuduktan sonra en uygun seçeneği (A, B, C) işaretleyin.**1a. Fotoğrafçılık mesleğinde, Ara Güler'in aldığı tiyatro eğitimi, ...**

- A. ... onu meslektaşlarından farklı kılmıştır.
- B. ... yaptığı işle bağdaşmamaktadır.
- C. ... ona yarar sağlamamıştır.

2a. Ara Güler'e göre bir fotoğrafçı, ...

- A. ... güzel görünen her şeyin resmini çekmelidir.
- B. ... resim çekerken ana odaklanmalıdır.
- C. ... manzara resimlerinde doğayı vurgulamalıdır.

3a. Ara Güler neden fotoğrafçılığa başlamıştır?

- A. Babadan kalma bir meslek olduğundan.
- B. Birçok yeri gezme fırsatı sunduğundan.
- C. Bir karede çok şey ifade edebildiğinden.

4a. Ara Güler'e göre neden eserlerinin değeri vardır?

- A. Eserleriyle dünü bugüne taşıyıp ölümsüzleştirdiğinden.
- B. Dünyaca ünlü fotoğraf koleksiyonu bulunduğundan.
- C. Eserlerinin tiyatro sayesinde ün kazandığından.

5a. Aşağıdakilerden hangisi Ara Güler'in kendini çok şanslı hissettiğini vurgulamaktadır?

- A. Günümüz İstanbul' unun tadını doya doya çıkarmasıdır.
- B. Kentleşme dönemi öncesi İstanbul'un güzelliklerini yaşamış olmasıdır.
- C. Sürekli değişime uğrayan İstanbul' da yaşamaktan gurur duymasıdır.

6a. Ara Güler'e göre bugünkü İstanbul'da fotoğraf çekme açısından karşılaştığı zorluklar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A. Aşırı yapılaşma sonucu kayda değer kompozisyonlar bulamaması.
- B. Fotoğraflarına anlam katan arka planın artık kalmamış olması.
- C. İnsanların ilişki kurmaktan çekindikleri için yalnızlaşması.

7a. Ara Güler 'Kendisi yok ama fotoğrafı var.' ifadesiyle fotoğrafın hangi özelliğini vurgulamak istemiştir?**Fotoğrafın, ...**

- A. ... zamanı aşındırdığını.
- B. ... zamanın izlerini yok ettiğini.
- C. ... zamana meydan okuduğunu.

2. ETKİNLİK**2.1. Aşağıdaki alıntıları uygun seçeneklerle eşleştirin. Seçeneklerden biri kullanılmayacaktır.**

8a.	Perakende satışların şubatta aşağı yönlü seyretmesinde, akaryakıt istasyonları, elektronik, giyim ve yapı malzemeleri mağazalarındaki bu dönemdeki satışların azalması belirleyici rol oynadı.	A.	Turistik Gezi rehberinden
9a.	Genişleyen bir sistemi geriye sararsak giderek küçülür ve nihayet başlangıç noktasına ulaşırsak, patlamaya! Bunu durgun bir suda oluşan dairesel su dalgalarına benzetebiliriz. Sürekli genişleyen su dalgalarını da sonraki süreçte, evrenin evrimine benzetebiliriz.	B.	Tiyatro eleştirisinden
10a.	Günümüzden 4 bin yıl önceye dayanıyor. Büyük ihtimalle gemilerle, teknelerle taşınmış kargolar, liman ile liman yapıları olduğunu düşündüğümüz bir alanda yükleme sırasında bir nedenle tahribat görmüş. Seramik ve kaba yontu taşların liman kalıntısına işaret ettiğini düşünüyoruz. Tunç Çağı'nın bilinen en eski liman kalıntısı.	C.	Ruh Sağlığı köşesinden
11a.	Duygusal yemek yeme bozukluğunun temel sebebi kişinin yaşadığı duygusal bunalımdan kurtulmak için çıkış yolu aramasından kaynaklanmaktadır. Birçok kişi yemek yerken çok daha iyi hisseder, çünkü beyindeki ödül sistemi devreye girer.	D.	Ekonomi bülteninden
12a.	Ünlüleri medya oluşturuyor. Aynı ünlüler daha sonra yine medya sayesinde rol model olarak hayatımızın her alanını etkiliyor. Saçımız, makyajımız, giydiğimiz, yediğimiz, içtiğimiz her şey onların etkisi altında.	E.	Sağlık köşesinden
		F.	Bilim dünyasından

3. ve 4. ETKİNLİK**Metni dikkatlice okuyun.****Genç Elif'e Nasihatler**

Bir söyleşi esnasında bir gazeteci ısrarla Türkiye’de pek çok kadının artık “romancı” olmak istediğini, edebiyatçılığın en popüler meslekler arasında girdiğini (top tendeyiz artık!), yazar adaylarına ne tür nasihatlerde bulunacağını sordu.

Cevap veremedim, kekeledim. Doğrusu, o kadar kişisel bir serüven ki yazı dediğin, başkalarına öğüt vermek ne içimden geliyor, ne de aklıma yatıyor. Sonuçta her yolcu **bireysel yol haritasını çıkarıyor** bu sonsuz âlemde. Her gemi başka başka sulara açılıyor kendi seyrüseferinde.

Lakin düşündüm, başkalarına olmasa da, eski halime birkaç nasihatim olabilir pekâlâ. “Ah keşke bunları daha önce bilseydim” dediğim türden sözler, **kulağıma küpe** Genç Elif’e. Çuvaldızı da kendime saplayabilirim, iğneyi de.

1. Mürekkep hokkanı berrak tutmaya bak.

Hokkanın içine öfke koyarsan öfkenin rengiyle yazarsın; sitem koyarsan sitemin rengiyle; hırs koyarsan hırsın rengiyle; keza muhabbet koyarsan muhabbetle yazarsın, aşkla tutkuyla.

2. “Yaratmak” zandan ibarettir. Bir şey yarattığımız yok aslında. O yüzden böbürlenmenin de anlamı yok. Rekabet etmenin de. Dünya zaten hikâye kaynıyor. Baksana ne çok insan, nasıl bir karmaşa, iç içe geçmiş kaderler, bütün alt metinler. En büyük yazar, Tanrı. Evren kocaman bir hikâye kitabı. Bizler mini minnacık roman karakterleriyiz, tek tek birimiz.

Öyleyse romancının işi sıfırdan yaratmak değil, kâinatın ritmine ve hikâyelerine kulak ve gönül vermek. Umberto Eco’nun dediği gibi: “Bağlantıları icat etmemiz gerekmiyor. Onlar zaten evrende mevcut.”

3. Kalabalıklar arasında bile yalnızlık. Roman, sanatların en yalnızıdır. Tek başına yazılır. Tek başına okunur. Bu sayede zaten, **kalpten kalbe köprüler kurabilir**. Bir kitabı binlerce, yüz binlerce, milyonlarca insan okuyabilir. Gene de herkesin okuması yegânedir. Sorsan, aynı romandan herkesin anladığı başkadır.

4. Eleştirileri önemse, eleştirmenleri asla. Okuryazar cahillerden uzak dur ama okuruna tepeden bakma. Roman kapısı cümle âleme açık bir ev değildir. Hikâyeler evrensel olduğuna, insanlığın nabzını tuttuğuna göre, hikâye anlatma sanatı kimseyi dışlayamaz. Yazar, hayattan uzak kaldığı yahut okurlara tepeden baktığı zaman sirkeleşir, katılaştır, monotonlaşır. Sezai Karakoç’un vaktiyle dediği gibi, edebiyatın üç sacayağı var. Biri eser, biri yazar, biri ise okur. Bu ayaklardan bir tanesi eksilmeyegörsün, devriliverir.

5. Değişimden korkma. Okumak, insanı tepeden tırnağa değiştirir. Her kitapta yüreğimiz yumuşar, kişiliğimiz olgunlaşır, nice hamlıklarımızdan bir katre daha düşer havaya.

6. Kabiliyet diye bir şey yok. Aslolan emek. Kendini yetenekli zannetmek parlak bir sabun köpüğünden ibarettir. Çalışmadan hiçbir şey olmaz bu dünyada. Saatlerce, günlerce, aylarca, senelerce çalışmak, çalışmak, çalışmak...

Elif, Şafak, Şemspare, s. 127.

3.1. Metni okuduktan sonra uygun cevabı işaretleyin.**13a. Yukarıdaki alıntıda hangi konuya değinilmemiştir?****Yazarlık mesleğinin ...**

- A. ... zorluklarına.
 B. ... getirilerine.
 C. ... ilkelerine.

14a. Yazar'a göre, yazarlık mesleği, ...

- A. ... dışadönüklülüğü pekiştirmektedir.
 B. ... kendi kendine kalma sanatıdır.
 C. ... kalabalıkla özdeşleşmektir.

15a. Yazar, genç yazarlara neden öğüt vermekten kaçınmaktadır?

- A. Bu konuda öğüt verebilecek nitelikte olmadığından.
 B. Kişisel bir konuda öğüt vermenin anlamsızlığından.
 C. Gençlerin öğütten hoşlanmadığını bildiğinden.

16a. Yazar mesleğindeki rekabet hakkında ne düşünmektedir?**Rekabetin, ...**

- A. ... yaratıcılığı pekiştirdiğini.
 B. ... vazgeçilmez olması gerektiğini.
 C. ... yersiz olduğunu.

3.2. Metni tekrar okuyun ve aşağıdaki altı çizili ifadelerle aynı anlamı taşıyan seçeneği (A, B, C) işaretleyin.**17a. "Bireysel yol haritasını çıkarıyor" ifadesiyle yazar ne anlatmak istemiştir?**

- A. Herkesin, bilmediği bir yere gidebilmek için haritadan yararlandığını.
 B. Yola çıkılmadan önce gidilecek yerin haritasının çizilmesi gerektiğini.
 C. Herkesin, hayatını kendisinin belirlediği yolda ilerlettiğini.

18a. "Kulağıma küpe" ifadesi, aşağıdakilerden hangisiyle eş anlamdadır?

- A. Duyduklarımın doğruluğundan şüphe ediyorum.
 B. Başıma gelen olaydan aldığım dersi unutmadım.
 C. Başkasına söylenenleri ben de duymuş oldum.

19a. "Mürekkep hokkanı berrak tutmaya bak" ifadesiyle yazar ne anlatmak istemiştir?**Yazar yazarken, ...**

- A. ... kendi duygularını bir kenara bırakmalıdır.
 B. ... içindeki duyguları okuyucuya yansıtmalıdır.
 C. ... okuyucunun düşündüklerini hissederek yazmalıdır.

20a. "Kalpten kalbe köprüler kurabilir" cümlesindeki "köprü" kelimesi, aşağıdakilerden hangisiyle eş veya benzer anlamdadır?

- A. Zamanla şartlar çok değişti, köprü'nün altından çok sular aktı.
 B. Annesinin yalnız onunla değil, hiç kimseyle bir köprüsü yoktu.
 C. Geri köprüde belin esnekliği ve dirseklerin bükülmemesi çok önemlidir.

3.3. Metni tekrar okuyun ve doğru seçeneği işaretleyin.

Genç Elif'e Nasihatler		A.	B.	C.
		Doğru	Yanlış	Böyle bir bilgi verilmiyor
21a.	Hikâyeler ve romanlar herkese hitap etmelidir.			
22a.	Yazar daima onu eleştirenlerin fikirlerini dinlemelidir.			
23a.	Okumak insanı kişisel olarak geliştirir.			
24a.	Yazar, Türkiye'nin en iyi yazarları arasında birinci sıradadır.			
25a.	İyi bir yazarın doğuştan gelen bir yeteneği olmalıdır.			

5. ETKİNLİK

Metni dikkatlice okuyun.

Sanat Nedir ve Sanatçı Kime Denir?

İnsanlar yıllardır “sanat nedir?” sorusunun cevabının arayışı içerisine girmişler ancak tek bir noktada buluşan pek az insan bulunmaktadır. Genel olarak, hayal âleminde bir şeylerin tasavvur edilerek, bu hayallere bir şekil verebilme yeteneğine sanat diyebiliriz. Tarih boyunca nelerin sanatın kapsamına girebileceği tartışılacağı için bizler de bu konuda kesin yargılara vararak kesin sonuçları ifade edemiyoruz. Ancak görsel olarak bir şeylerin yaratılmasını sanat olarak adlandırıyoruz. Genelde birçok sanat dalı bulunmaktadır. Heykeltıraşlık, müzik ve dans son derece ilgi çeken sanatlar arasında yer almaktadır.

“Her yaratıcı düşünen insan sanatkâr mıdır?” diye sorulacak olursa buna cevap “hayır” olacaktır. Çünkü her yaratıcı düşünce sanat olmadığı gibi her yaratıcı düşünen de sanatçı değildir. Sanatçı olabilecek insanın görsel ya da işitsel olarak estetik öğeler üretebilmesi gerekmektedir. Üretemeyen insan sanatçı olamaz. Sanatkârlık eskiden doğuştan gelen bir yetenek gibi kabul edilse de günümüzde sonradan kendini geliştirerek çok yüksek sanatkârlık seviyesine gelebilen nadide insanlar olduğunu görüyoruz. Aslında yetenek işi olduğu kadar çok çalışma azmi gerektiren sanatkârlık kolay bir iş değildir.

Sanatkâr insanların en büyük özelliği, toplumun on adım ilerisinde gidiyor olmalarıdır. Bir sanatçı daima toplumun yolunu aydınlatan bir ışık vazifesi görmelidir. İnsanları yanlış yönlendirerek değil tamamen doğru yönlendirerek onların hayatın kaynağını bulmalarını sağlamak zorundadır. Aksi halde sanatın işlevini yerine getirmiş sayılmaz. Haksızlıklar karşısında sağlam durabilen ve adalet savaşını zorbalıkla değil de kalemiyle veren kişidir gerçek sanatçılar.

Hepsi farklı kaynaklardan beslenir. Ancak bu farklılıkları onların yollarının da farklı olduğunu göstermez. Onlar aynı özgürlük yolunda farklı adımlarla yürüyen birer özgürlük savaşçılarıdır.

Sanat için zaman da ortam da önemlidir. Gerek Orta Çağda gerekse Yeni Çağda farklı sanat dallarının doğduğunu görüyoruz. Bir toplum ne kadar gelişme gösterirse sanatta kendine o kadar geniş bir gelişme ortamı sağlamış olur. En farklı ve sanat değeri yüksek eserler özgür toplumlarda ortaya çıkmıştır. Baskının hüküm sürdüğü toplumlarda sanatın gelişmesine müsaade etmezler. Çünkü düşünen ve yaratan özgür beyinlerin iktidarlarını yıkacağını ve toplumu aydınlatacaklarını bilirler. Bir sanatçı bazen tüm dünyayı değiştirebilecek güce sahiptir.

<https://circlelove.co/> (Uyarlanmıştır.)

5.1. Metni okuduktan sonra uygun cevabı işaretleyin.

26a. Yukarıdaki metinde aşağıdaki konulardan hangisi üzerinde durulmuştur?

- A. Sanatçının eserlerinin halkın üzerindeki etkisi.
- B. Sanatın bir ülkenin ekonomi politikasını etkilemesi.
- C. Sanatın hayallere dayalı bir işlev olması.

27a. Sanat, insanın ...

- A. ... hayallerinin düşüncelerinde canlanmasıdır.
- B. ... beyinde hayaller yaratma şeklidir.
- C. ... hayalini gerçeğe dönüştürebilme becerisidir.

28a. Yazara göre, sanatkar, ...

- A. ... zihninde canlandırma becerisine sahip olandır.
- B. ... ancak hayal âleminde yaşayan kişidir.
- C. ... yaratıcılığı üst derecede olan her kişidir.

29a. Yazara göre, ...

- A. ... her yaratıcı insan sanatkar olarak tanımlanabilir.
- B. ... sanatkarlık becerisi öğrenilerek geliştirilebilir.
- C. ... sanatçılık doğuştan var olan bir yetenektir.

30a. Sanatın gelişebilmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?

- A. Toplumun demokrasi ilkelerine uyması.
- B. Sanatkarın yaratıcılığını kullanabilmesi.
- C. Sanatkarın baskıcı bir toplumda yaşaması.

6. ETKİNLİK

Metindeki 31a-35a numaralı boşlukları aşağıdaki seçeneklerden en uygun olanıyla doldurun. Her seçenek yalnızca bir kere kullanılabilir. Seçeneklerden biri kullanılmayacaktır.

A.	başında	B.	yerine	C.	gözlemleme
D.	yolunda	E.	yönelik	F.	eylemine

MÜREKKEP
HABER

Kitap tercihini çocuklara bırakmanın yararları nelerdir?

Çocukların kendi kitap seçimlerini yapmalarına izin vermek, onların daha iyi birer okur haline gelmesini sağlıyor. Çocukların kendi isteklerine ve ilgi alanlarına _____(31a) kitaplar okumaktan daha fazla keyif aldıklarını belirten abm Yayınevi Genel Yayın Yönetmeni Çağla Acar, miniklerin kendi kitap seçimlerini yapmalarına izin vermenin 4 faydasını sıralıyor.

- 1. Çocukları pek çok kitapla tanıştırmak becerilerini geliştirir.** Çocukları pek çok kitapla tanıştırmak, onların düşünme ve anlama fonksiyonlarını geliştirir. Kitapların renkli dünyasıyla tanışan minikler, fikir üreten, düşündüğünü ifade edebilen ve yanlış bilgi ile doğru bilgiyi ayırt edebilen bireyler olma _____(32a) ilerler.
- 2. Sevdiği konuları okumaktan keyif alırlar.** Çocukların daha fazla okumalarını sağlamanın en iyi yolu, sevdikleri konulardaki kitapları bulmalarına yardımcı olmaktan geçer. Sevdiği kitabı okuma şansı yakalayan çocuklar, böylece o konudaki her kitabı okumaya devam etmek ister ve okuma _____(33a) daha çok yönelir.
- 3. Kendilerini daha rahat ifade ederler.** Okumak ve yazmak birbirini besleyen alışkanlıkların _____(34a) gelir. Daha fazla kitap okuyan çocukların yazı yazmaya karşı ilgi ve istekleri de artar. Böylece çocuklar kendilerini ve duygularını daha rahat ifade eder.
- 4. Ebeveynler çocukların ilgi alanlarını keşfeder.** Ebeveynler çocukların yaptığı kitap seçimleri ile onların ilgi alanlarını _____(35a) fırsatı elde eder. Bu sayede miniklerin ilgi alanlarına göre faaliyet ve etkinliklerde düzenlemeler yaparlar.

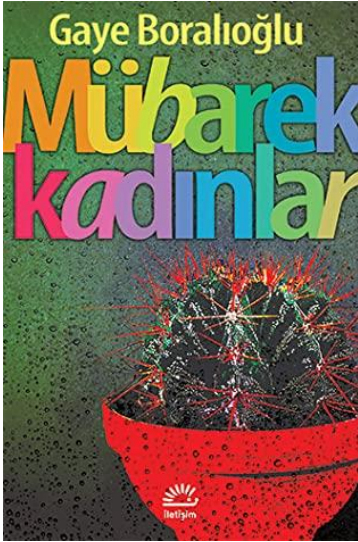

<https://www.murekkephaber.com/> (Uyarlanmıştır.)

7. ETKİNLİK

7.1. Hızlı bir okumadan sonra doğru cevabı işaretleyin. (A, B veya C).

- 36a. Yazarın alıntıda vurgulamak istediği aşağıdakilerden hangisidir?
- A. Komşuluk ilişkisi.
B. Kadın-erkek ilişkisi.
C. Ergen-yetişkin ilişkisi.
- 37a. Yazarın kişiliği için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?
- A. Ne yaptığını, nasıl davranılması gerektiğini bilmeyen biridir.
B. Uzun süreli ilişkileri sevmeyen bir kişidir.
C. Kadınlara bağlanmaktan hoşlanan biridir.
- 38a. Alıntıda aşağıdaki konulardan hangisine değinilmemiştir?
- A. Kanlıca'nın güzelliklerine.
B. Orta yaş bunalımına.
C. Erkeğin gözüyle kadınlara.

Hayal Âlemi

Yakama yapışan dul bayan Gülriz'den ancak evimden taşınmak suretiyle kurtulmuştum. Allah'tan evi iyi bir fiyata sattım ve Gülriz Hanım'dan epeyce uzakta, boğazın öteki yakasında Kanlıca'da kendime küçük ama hoş bir daire aldım. Benim için de güzel bir değişiklik oldu. Son yıllarda epeyce gürültülü, karmakarışık, bol trafikli bir yer haline gelen Kurtuluş'tan kaçmış oldum böylece. Belki kendi kurtuluşumdan da kaçtım, onu bilemiyorum. Gülriz Hanım'ın ısrarlı davetlerine boyun eğip kendimi ona bıraksaydım, sanki bir halt varmış gibi hayatın anlamı, evlilik, aşk, meşk gibi mevzuları durmadan kurcalamayıp kısmetime teslim olsaydım, belki de mutlu bir adam olurdu. Fakat elimde değil, hayatım boyunca ne yalnızlığa dayanabildim, ne kadınlara.

İlişki kurma konusunda pek beceriksiz biri sayılmam aslında. Çok yakışıklı olmamama rağmen sanırım bir cazibem var. Kadınların hoş yanlarını görürüm ve bunları, kendilerine uygun bir dille ifade etmeyi severim. Öyle fazla üstlerine düşüp şımartmam da. Belli bir mesafeden, biraz mahcup, biraz nazlı, biraz gururlu fakat daima ilgili! Mizah yanımlı kuvvetlidir, tatlı muzırlıklar her zaman işe yarar. Kadınlar gülmeyi sever. Benimki aşka susamış kalbi kırık bir erkek ile bakıma muhtaç bir çocuk arasında gidip gelen bir karakter. Çocuk, fakat asla ergen değil. Kırıp dökten, horlayan, sağı solu belli olmayan, bağırıp çağıran ergenlik hallerinden kadınlar hiç hoşlanmazlar. İlk anda ilginç gelse bile, bir süre geçince, önce ağlayıp sızlanmaya, daha sonra evlenmeye, nihayetinde de ayrılmaya kalkarlar ki, bu süreç benim tabiatıma aykırı. Benim arzuladığım, pek sorumluluk gerektirmeyen, pamuk ipliğine bağlı ilişkiler. Çünkü anlattığım gibi, ilişkiye başlama, kadınları cezbetme konusunda bir sorunum yok ama ilişkiyi sürdürme konusunda problemim var.

Dikkatimi çeken, beğendiğim bir kadının, birkaç aya kalmadan hoş yanlarından daha fazla nahoş yanlarını görüyorum, hatta kadın basbayağı **gözüme batıyor**. İşte o zaman ağızma kekremesi bir tat, başıma bungen bir hava musallat oluyor. Bu ruh haline bir kez girdikten sonra da birlikte geçen her an benim için eziyet haline geliyor. Büyük bir can sıkıntısı, güçlü bir yalnızlık ihtiyacı, pişmanlıklar birbirini izliyor.

Kabalaşmıyorum elbette ama gereksiz sinir patlamaları, devamlı dolap çevirip yalan söylemek zorunda kalma hali – ki yalan dolan benim karakterime gerçekten aykırıdır – beni canımdan bezdiriyor. Gülriz Hanım olayı mesela... İlk tanıştığımızda bayağı hoş görünmüştü gözüme: Daima rujlu dolgun dudaklar, iri gözler, uzun boy, ayrıca hafif acılı, leziz zeytinyağlı dolmalar. Kadın, “Yalnız erkekler yemek yapmayı sevmeyiz, aç kalmayın diye size ellerimle yaptığım dolmacıklardan getirdim”, dedikçe, ben mest olmuştum. [...]

Normal şartlarda bu sürecin sonunda ben “işlerim çok yoğun”, “bugün çok başım ağrıyor”, “yalnız kalmayı tercih ediyorum”, “içimde öyle bir sıkıntı var ki size de bulaştırırım”, filan diyerek alıştırma alıştırma uzaklaştırırdım onları, fakat Gülriz Hanım komşum olduğundan işim o kadar kolay olmadı. Ben sağlık bahaneleri uydurdukça o yeni bir tencere yemekle kapımda **bitti**. Fabrikadaki kadro düzenlenmesi nedeniyle erken emekli olmak mecburiyetinde kaldığımdan iş bahanesi de pek kalmamıştı. Basbayağı **kapana kısılmıştım** yani. Birkaç kere evde olmadığım numarası yapmak zorunda kaldım. Sabahın körü, daha pijamalarım üzerimde. Kapı çalınıyor, arkadan ses, “Harun Bey’ciğim, benim Gülriz.” Hani başkası sanıp açmazlık etmeyeyim diye adını söylüyor. Kendinden o kadar emin yani. Açmıyorum elbet. Ama bedeli de ağır oluyor. Kendi evimde hapis kalıyorum. Hem de ne hapis! Divandan aşağı inemiyorum çünkü kalkıp yürüsem ayak seslerimi duyacağını biliyorum; kaç kere “Uyandığınızı anlayınca hemen bir omlet yapıverdim”, diye elinde tava ile kapıya gelmişliği var.

Fakat bütün bu numaraları yaparken mutlu muydum? Hayır! Vicdanım derinden derine sızlıyor, kadının gözlerindeki umut ışığının sönüşünü izlerken basbayağı canım yanıyordu. Ev alma, komşu al diye bu yüzden söylemişler herhalde; az daha Gülriz Hanım’ı almak durumunda kalacaktım. Neyse ki, can havliyle kendimi Kanlıca’ya attım. Vicdanım da böyle baskılara alışık olduğundan kısa bir süre sonra susup oturdu yerine.

Bir buçuk senedir Kanlıca’da, hâlâ açmadığım kolilerle oturuyorum. Muhitimden uzaklaştığım için gelen giden de iyice azaldı. Sabahtan kalkıp şöyle bir sahile iniyorum, birkaç metre yürüyüp gazetemi alıp dönüyorum. Bazen bir iki erzak aşıyorum manavdan. Akşama kadar, televizyon izliyorum, gazetelere bakıyorum, internette dolaşıyorum. (...) kadınlarla ilişkiyi indirince indirdiğince evi derleyip toplama ihtiyacı da duymaz oldum. Nasılsa benden başka gören yok. Mutfakta üç günlük bulaşık olsa ne olur, olmasa ne olur? Yatağıma toplamasam ne fark eder? Kapının önünde koliler yığılmış, ne gam!

Kolilerde ne vardı, onu da unuttum. Bu eşyalar bana yetiyorsa demek ki onların içindekiler lüzumsuzmuş. Dünya daha güzel bir yer olsaydı, elli üç yaşında da olsam, o kolileri açar, geçmişten taşıyıp getirdiğim ne varsa ortaya döker, yalnızlığımın keyfini çıkarırdım. Hobiler edinir, spor yapar, gül gibi yaşayıp giderdim.

Gaye, Boralıoğlu, Mübarek Kadınlar’dan “Hayal Âlemi”’nden alıntı.

İletişim Yayınları, İstanbul, s. 61-64

7.2. Metni dikkatlice tekrar okuyun ve doğru cevabı işaretleyin.

39a. Yazar, neden Kanlıca'ya taşınma kararı almıştır?

- A. Oturduğu semtten memnun olmadığından.
- B. İşinden erken emekli olmak zorunda kalmış olduğundan.
- C. Komşusuyla evlenmek mecburiyetinde kalacağından.

40a. Yazar, kadınlara davranış şeklinden ...

- A. ... oldukça hoşnuttur.
- B. ... vicdan azabı duymaktadır.
- C. ... övünç duymaktadır.

41a. Yazar'a göre, komşusu Gülriz Hanım, ...

- A. ... içine kapanık bir insandır.
- B. ... mutfakta maharetlerini sergiler.
- C. ... oldukça ısrarcı bir hanımdır.

42a. Yazar, "pamuk ipliğine bağlı ilişkiler" ifadesiyle hangi ilişkileri kastetmektedir?

- A. Etkisi uzun sürmeyen ilişkileri.
- B. Pembe hayallere dayanan ilişkileri.
- C. Kalıcı ve güçlü bağları olan ilişkileri.

43a. "... hatta kadın basbayağı gözüme batıyor." cümlesindeki "gözüme batıyor" ifadesi, aşağıdakilerden hangisiyle eş anlamdadır?

- A. Güneşin kuvvetli ışınları gözüme batıyor.
- B. Yolda yürürken rüzgârın esmesiyle toz gözüme batıyor.
- C. Delikanlının taktığı küpe öğretmenin gözüne batıyor.

44a. "... yeni bir tencere yemekle kapımda bitti." cümlesindeki altı çizili kelime aşağıdakilerden hangisiyle eş anlamdadır?

- A. tükendi.
- B. belirdi.
- C. tamamladı.

45a. "Basbayağı kapana kısılmıştım." cümlesindeki altı çizili ifade aşağıdakilerden hangisiyle eş anlamdadır?

- A. Fare ev sahibinin hazırladığı kapana kısılmıştı.
- B. Soyguncu kapana kısılmış olduğunu kabul etmemekte ısrar ediyordu.
- C. Sanırım hepimiz buraya gelmekle kapana kısılmıştık.

8. ETKİNLİK

46a-50a numaralı alıntılar okuduktan sonra altı çizili kelimelerin anlamını verilen seçeneklerle eşleştirin. Her seçenek yalnız bir kere kullanılacaktır. Seçeneklerden biri kullanılmayacaktır.

A.	Kamerası olan cep telefonu veya tablet kullanarak kişinin kendi kendini veya kendisiyle birlikte bir grubu çektiği fotoğraf.	B.	Rahatı, huzuru kaçmış, bizar.	C.	Herhangi bir konuda tutulacak yol için belli bir esasa dayanarak verilen buyruk, talimat, direktif.
D.	Değer, saygınlık, itibar. / Öz saygı.	E.	Güvenilir, güven duyulan.	F.	İşsiz, boş gezen, avare kimse.

46a.	Kendinden dinlediğime göre, uzaklaşmasının sebebi bir <u>haysiyet</u> meselesi idi.	
47a.	Avrupa Birliği hukukunda <u>yönerge</u> , birliğe üye olan tüm ülkelerin uygulamaya koymak ve yürütmekle yükümlü olduğu politikalaradır.	
48a.	Modern çağı tüketen, kendine hayranlık merakını tatmin eden <u>özçekimler</u> , boy boy kendini göstermektedirler.	
49a.	Aynı zamanda burası korkulacak ve hiç değilse çekinilecek, <u>tekin</u> olmayan bir yer olmuştu	
50a.	Epey <u>aylak</u> dolaştı ama eninde sonunda yola geldi.	

2. Bölüm: KISA CEVAPLAR

1. ETKİNLİK

Metindeki boşlukları cümleyi tamamlayacak uygun kelimeyle doldurun. Kelimenin baş harfi verilmiştir. Boşluktaki tireler kelimenin harflerine eşittir.

Maraş Dondurması (KAHRAMANMARAŞ DONDURMASI)

Kahramanmaraş dondurması, Maraş Dondurma ustalarının bir **m** _____ (1b). Maraş Coğrafyasına özgü kekik, keven, sümbül ve çiğdem gibi çiçeklerle **b** _____ (2b) keçilerin eşsiz kıvam ve aromaya sahip sütleri ve baharla beraber yeşeren yabani orkide çiçeklerinin yumru köklerinden elde edilen “salep” dondurma ustalarının mahir ellerinde **b** _____ (3b) bir lezzete ulaşarak Türkiye’de tek, dünyada marka olmuştur. Osmanlılar Dönemi’nde saraylarda “karsambaç” adı verilen bir yiyecek türünün farklı bir uzantısı olarak bulunmuştur. Yörede Maraşlı Osman Ağa diye bilinen kişi Osmanlı saraylarına ve asil konaklarına yabani orkide (salep) satardı.

Bir gün satış bittikten sonra artan salebi şeker ve sütle karıştırarak kara gömmüş. Ertesi gün baktığında, salebin kıvamındaki değişiklik dikkatini çekmiş. Süt, şeker ve saheb **k** _____ (4b) yoğunluk kazandığını ve sakız gibi uzadığını görmüş. Önce kendisi tatmış ve farklı bir lezzet olduğunun farkına varmış ve kendi çevresinde birçok kişinin bu yeni bulunan gıda maddesini tadıp **b** _____ (5b) ile salepli Karsambaç olarak bilinen bu gıda maddesi üç kuşak sonra Maraş Dondurması olarak tanınmaya başlamış.

<https://kahramanmaras.bel.tr/maras-dondurmasi> (Kısaltılmıştır)

2. ETKİNLİK

Sütun B' deki kelimelerin tümünü doğru sırayla sütun A'daki boşluklara yerleştirin.

Sezen Aksu

SÜTUN A		SÜTUN B	
6b.	Ses sanatçısı, besteci, şair ve şarkı sözü yazarı. 13 Temmuz 1954'te Denizli'de doğdu. Gençlik , önce resme ilgi duyarak bir süre Cengiz Bozkurt'tan resim dersleri aldı. Tiyatro ve dans derslerini de bu süreye sığdırdı.	dalına / merak / sanat yıllarında / sardı / birçok	
7b.	1974 yılında üç şarkısını bir plak şirketine gönderdi. Aynı yıl Ali Engin Aksu ile evlenerek okuldan ayrıldı. Bu arada İzmir Radyosu Sanatçılar Derneği'ne katıldı. Rüştü Şardağ'dan aldığı Türk Sanat Müziği gibi kurslara da katıldı.	ve / resim / yanı / oyunculuk / sıra/ derslerinin	
8b.	İlk müzik kaseti 1977'de 'Allahısmarladık' adıyla çıktı. Bu albümdeki "Kaç Yıl Geçti Aradan" . Ardından 'Kaybolan Yıllar / Neye Yarar' 45'lik plağı yayımlandı.	çıkış / adlı / büyük / şarkısıyla / bir / yaptı	
9b.	1982'de Şan Müzikhol'ünde 'Aile Gazinosu' müzikalinde; Adile Naşit, Şener Şen, Ayşen Gruda ve Altan Erbulak'la canlandırdı.	oynayarak / farklı / yedi / birlikte / karakteri	
10b.	Albümleri otuz yılda, 20 milyon sattı; şarkıları yüzü aşkın farklı yorumcu tarafından seslendirildi. Güçlü yorumu ile Türkiye'nin önde gelen sadece bir yorumcu olarak değil, 400'ü aşkın eserin sahibi olmakla da farklılık kazandı.	yükselirken / biri / sanatçılarından / ses / konumuna	

3. ETKİNLİK

Boşlukları metin türüne uygun kelimeyle doldurun. Kelimenin baş harfi verilmiştir. Boşluktaki tireler kelimenin harflerine eşittir.

11b.	"Arkeoloji" dergisinden: Kazılarda birçok dekorasyonlu seramik eserin yanı sıra olasılıkla söz konusu ritüellerin gece yapıldığını gösterebilecek olan birçok kandil de bulundu. Yapılan çalışmalar sonucunda ele geçirilen en önemli b _____ arasında; mermer Dionisos Heykeli ve yine mermerden ve olasılıkla altından küpeler için delikler olan Afrodite başı bulunuyor.	
12b.	"Popüler Bilim" dergisinden: Evren sırlarla dolu uçsuz bucaksız bir yer. Güneş sistemini terk edip evrende keşfe çıkılacak günleri görebilir miyiz bilinmez. Bilim insanlarının önemli bir kısmı, evrende yalnız olmadığımızı düşünmekte. Ancak uzun bir süredir devam eden uzay araştırmaları hâlâ bunu k _____ . Bildiğimiz tek somut gerçek ise, yaşanabilir tek gezegen bizim Dünya'mız.	
13b.	"Magazin" köşesinden: 180 parçalık koleksiyonun tanıtımında 46 yabancı model podyuma çıktı. Çağla Şikel baş manken olarak üç ayrı t _____ ile podyumda yürüdü. Siyah ve beyazın hâkim olduğu punk etkili koleksiyon; metal aksesuarlarla zenginleştirildi. Defileyi izleyenler arasında dünyaca ünlü şarkıcılar ve fenomenler vardı.	

14b.	“Sağlık ve Yaşam” blogundan: Çağın hastalığı ile karşı karşıya kalmamamız için yaşam d ____ ____ iyi kurmamız gerekiyor. Sağlıklı ve makul şekilde beslenmemiz lazım. Düzenli egzersizlerimizi, günlük aktivitelerimizi sürdürmemiz ve bunu yüksek boyutlarda tutmamız gerekiyor. Bu, zayıf birisinin obez olmaması için yeterli. Ancak aşırı kilolu bir kişinin zayıflaması için her zaman yeterli değil.	
15b.	“Çağdaş Ekonomi” dergisinden: Diğer yükselen pazarlara kıyasla Avrupa'ya yakınlığı, bölgesinde büyük bir üretim üssü olması, girişimci, yetişmiş insan kaynağı çok büyük avantaj. Yabancı f ____ bunun farkında ve çoğunluğu gelecek yıllar için iyimserdi.	

4. Etkinlik

Türkçede "akıl" kelimesi başka kelimelerle kullanıldığında değişik anlamlara gelmektedir. Buna dayanarak aşağıdaki boşlukları cümlelerin anlamına göre uygun bir şekilde doldurun.

16b.	Küçük bir çocuğa dayak atılabileceğini aklım ____.	
17b.	Çalıştıkça borcumuz azalacağına artıyor, işte buna bir türlü akıl ____.	
18b.	Arkadaşının söylediklerine aklım ____.	
19b.	İş işten geçtikten sonra aklımıza ____, ancak artık çok geçti!	
20b.	Dün akşam aklına ____, son uçağa binmiş, Ankara'ya gelmiş.	

ΣΑΣ ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΥΜΕ ΟΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΜΕΤΑΦΕΡΕΤΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΕΝΤΥΠΟ 1
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ